

En Mand ønsker 3 à 4 Værelser, ligemeget hvad de koster. Naar man aabent kan avertere saaledes: Skaf mig 3 eller 4 Værelser, jeg tager imod dem, lige meget hvad de koster, er det et Vidnesbyrd om, at Tilstanden er en saadan, at Lovgivningen burde søge alle Midler for at hindre, hvad der saaledes sker paa dette Omraade.

Der er et andet Punkt, hvor Landstinget ogsaa har ændret Lovforslaget, efter min Mening paa en saadan Maade, at det er meget uheldigt. Som Lovforslaget nu foreligger, er det tilladt at give og modtage Dusører for Anvisning af Lejligheder i Nybygninger, tagne i Brug efter 11. April 1916, d. v. s., der er aabnet Adgang til en Smudskonkurrence mellem Lejerne, saaledes at de fattige, der ikke kan, og de hæderlige, der ikke vil give Dusør, bliver husvilde, medens de, som gaar den Vej at betale Dusør, faar Lejlighed. Man ser endvidere — og det viser, hvorledes Dusør-systemet flourer —, at Folk, der mangler Lejligheder, i Annoncer i Bladene udsteder Opraab til Viceværterne, hvilket betyder, at naar en Vicevært skaffer den vedkommende en Lejlighed, ved han, at han faar en Ekstrabetaling derfor underhaanden. Det er ganske frygtelige Forhold, og det er kun at beklage, at Landstinget ikke har været villigt til at følge Ministeren og gøre sit til, at saadanne Tilstande ophører. — Jeg har ogsaa set en anden Annonce, hvori en Husvært tilbyder at udleje en Lejlighed, mod at der ydes ham et større Laan. Saa vidt er vi altsaa kommet, at en Mand kan avertere, at han har en ledig Lejlighed, men kun den, der kan yde ham et Laan, kan faa den.

Lovforslagets § 5 er uforandret, men jeg vil dog tillade mig at gøre et Par Bemærkninger derom. § 5 lyder saaledes: „Lejemaalet, der afsluttes eller er afsluttet efter den 18. December 1916 vedrørende Lejligheder, der forud har været udlejede umøblerede, men nu helt eller delvis udlejes møblerede, skal forelægges Nævnet til Afgørelse af Lejeforhøjelsen“, o. s. v. Altsaa, naar en Husvært møblerer en Lejlighed, skal Spørgsmaalet om, hvad den vedkommende Lejlighed maa koste, forelægges Nævnet. Jeg er af den Overbevisning, at det System at møblere Lejligheder, der ikke før har været udlejede møblerede, og derefter udleje dem med Møblerne, aldeles ikke burde være tilladt efter Loven. Men nu er det jo saaledes, at man kan møblere en Lejlighed og tilbyde at leje den ud paa den Betingelse, at Lejeren overtager Møblerne, og det maa være saaledes, at de forskellige Nævn gaar

meget vidt i deres Indrømmelser overfor de Husejere, der bærer sig saaledes ad. Det kan man nemlig ogsaa se af Annoncer. En Mand averterer f. Eks., at han udlejer en 4 Værelsers Lejlighed, men han forlanger i Leje 3,000 Kr. om Aaret, og hele Summen skal betales straks. De Møbler, der staar i denne Fireværelserslejlighed, skal vedkommende Lejer betale over 2,000 Kr. for kontant, og saa skal der endvidere betales 3,000 Kr. hvert Aar. Enhver, der kender lidt til Boligforhold, vil vide, at man kan montere en Lejlighed langt billigere. Men man indskrænker sig ikke til at udleje Lejligheder møblerede, det er kommet saa vidt, at man tvinger den lejesøgende til at købe Møblementet. Jeg skal nævne nogle Eksempler derpaa. Der averteres, at en Fireværelserslejlighed kan faas til Leje, mod at man køber Indboet, og dette koster 30,000 Kr. For at faa en Fireværelserslejlighed skal man betale 30,000 Kr. for de Møbler, der staar i den! Og saadanne Annoncer er ikke sjældne. Hvis det var noget enkeltstaaende, kunde man tro, at det ikke lykkedes Værterne at gaa den Vej, men det viser sig, at saadanne Annoncer ikke er sjældne. Det viser sig altsaa, at Husværterne er inde paa en Vej, der betaler sig, og at der er mange Lejere, der tvinges til at betale saa ublu Priser for at faa Lov til at bo et eller andet Sted. Det, der foreligger, er altsaa, at Møbelhandlere lejer Lejligheder, Møbelhandlere indgaar Alliancer med Ejere; i Fællesskab monterer de Værelserne, og i Fællesskab plyndrer de Ofrene. Saa sørgelige er Lejeforholdene, i alt Fald i København, at noget saadant kan ske.

Den ærede Minister omtalte den nye Bestemmelse i § 14, der gaar ud paa at hindre, at Spekulanter køber Ejendomme op i den Hensigt at tvinge Butiks- og Værkstedsljere til igen at købe Ejendommene af dem; og Ministeren talte om, at saadanne Spekulationer havde fundet Sted hele Gader igennem, at Spekulanter havde købt den ene Ejendom efter den anden og tvunget de Mennesker, der havde deres Forretninger i dem, til atter at købe Ejendommene af dem mod en betydelig Opgæld. Landstinget er gaaet med til at vedtage en Bestemmelse, der skal forhindre dette; Landstinget, som ikke er gaaet med til at forhindre den Bestemmelse om Opkøb af Lejligheder, som jeg omtalte før, er altsaa gaaet med til at optage en Bestemmelse om Opkøb af Huse. Det er dog en Indrømmelse, og det er, fordi man, naar der er Tale om at opkøbe Huse og sælge dem paa den Maade, som her er nævnt, staar overfor ligefremt